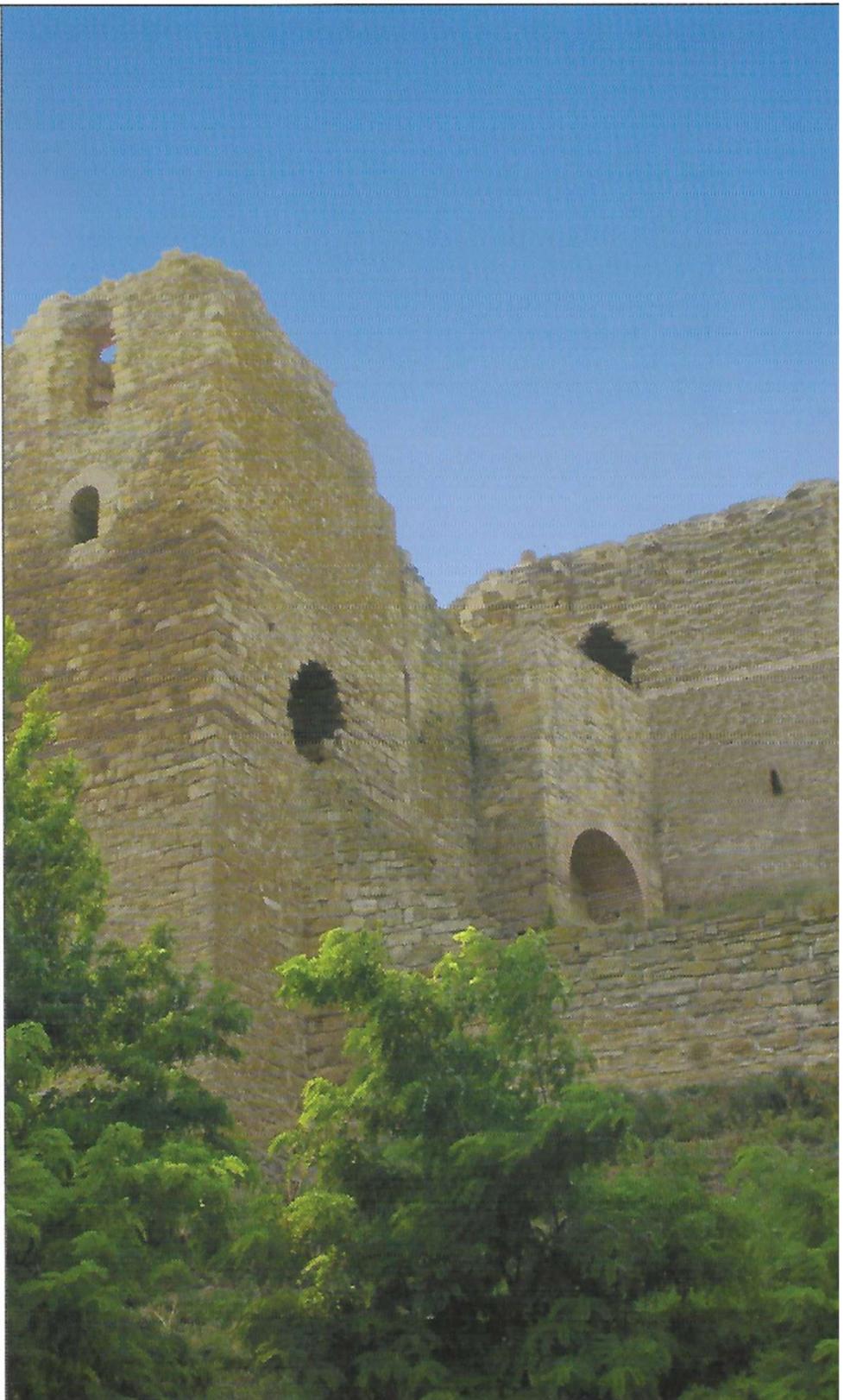

'ΕΠÌ ΤΩΗ ΠΟΤΑΙΛΩΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ, ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΣΟΥΦΛΙΟΥ

2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• Διδυμότειχο. Η ακριτική πόλη τῶν κάστρων καί τῶν θρύλων	8
• Η παιδεία στή Θράκη κατά τό β' μισό τοῦ 19ου αἰώνα	18
• Έμεις καί οἱ εὐφυεῖς μηχανές μας.....	22
• Η βουλγαροκαθολική κίνηση στόν βόρειο Έβρο. Η Κυριακή Σουφλίου.....	26
• Εκκλησιαστικές σχέσεις Δωδεκανήσου καί Θράκης κατά τήν Τουρκοκρατία	33
• Η έλληνική μας παραδοση καί ὁ μουσικός πλοῦτος τῆς Θράκης	37
• Νέα Όρεστιάδα. Πόλη τῆς προσφυγιᾶς καί τῆς προσφορᾶς	39
• Ιωάννης Γ' Δούκας Βατάτζης αύτοκρατορας, διπλωμάτης, στρατιωτικός καί ἄγιος.....	43
• Τα βάσανα τῶν Ἑλλήνων διπλωματῶν στή μακρινή Θράκη τοῦ ΙΘ' αἰώνα.....	47
• Η ἀνασκαφική ἔρευνα τῆς Πλωτινόπολης.....	61
• Έλληνορθόδοξη Κοινότητα Άδρανούπολης. Δημογεροντία, Αύτοδιοικηση (17ος-20ος αἰ.)	66
• Σουφλί. Τό παρελθόν τῆς πόλεως αὐτῆς.....	69
• Η παλαιολόγεια ἀμφιπρόσωπη φορητή εἰκόνα τῆς Σταυρώσεως τοῦ ίεροῦ ναοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Διδυμοτείχου	74
• Οἱ μειονότητες πού ζοῦσαν καί ζοῦν στό Διδυμότειχο	80
• Η Ιερά Μονή Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Δαδιᾶς.....	94
• Απολογισμός Πεπραγμένων.....	103
• Βιογραφικά	112
• Από τήν ζωή τῆς τοπικῆς μας ἐκκλησίας.....	117

Η Ιερά Μονή Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Δαδιᾶς

Δημήτριος Κουντουράκης

Ο θεῖος ἔρωτας, ή ἀβυσσαλέα ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο καὶ αὐτή τοῦ ἄνθρωπου πρός Αὐτόν – κατά τό φαλμικόν «Ἄβυσσος ἀβύσσον ἐπικαλεῖται» (Ψλ 41,8) – ὁδήγησε τόν ἄνθρωπο στή μόνωση καὶ τήν ἡσυχία καὶ γέννησε τόν μοναχισμό. Μέ τόν ἀναχωρητισμό ἀρχικά καὶ μέ τή δημιουργία κοινοβίων ἐν συνεχείᾳ μπόρεσε νά κορέσει τήν ἀδήριτη ἐπιθυμία του γιά κοινωνία μέ τόν Θεό καὶ τή μέθεξή του μ' Αὐτόν. Κατέφυγε «ἐν ὅρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς» (Εβρ 11,38), «ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ» (Ψλ 62,2), σέ τόπους ἀπαράκλητους, μά καί σέ τόπους κοντά σέ ἄνθρωπους – ἀλλά μακριά ἀπ' αὐτούς, σέ βουνά καὶ πεδιάδες, σέ πόλεις καὶ νησιά, σέ δάση...

Σ' ἔνα τέτοιο δάσος, τό ὑπέρκαλλο καὶ ζωήροτο δάσος τῆς Δαδιᾶς που

ἀπλώνεται στής νοτιοανατολικές ὑπώρειες τοῦ ὁρεινοῦ ὅγκου τῆς Ροδόπης, τοῦ Ταντί dağ τῶν ὀθωμανικῶν χρόνων, μέ πενκα, δρῦες καὶ βελανιδιές, γάργαρα δροσερά ουάκια, φυσικό καταφύγιο ἀγριμῶν, εἰκάζεται πώς κάπου στά βυζαντινά χρόνια κατέφυγαν κατά θεία οὐκονομία «ώς στρονθία μονάζοντα ἐπί δώματος» (Ψαλμ. 101,8) κάποιοι ήσυχαστές. Καί συγκινημένοι ἀπό τήν προπτωτική παραδείσια κατάσταση τοῦ τόπου, εἶναι πιθανό νά ἀνήγειραν κάποιο μοναστῆρι, νοτιοδυτικά ἀπό τή σημερινή θέση τῆς Μονῆς, στό λεγόμενο «τ' Άι – Γιώργη τό χωράφι». Νά 'ναι τάχα μιά ἀχνή διατήρηση στή μνήμη τῆς πρωταφιέρωσης τοῦ μοναστηρίου στ' ὄνομα τοῦ στρατηλάτη Αγίου Γεωργίου; Ή νά πρόκειται γιά κάποιο μετόχι του καὶ νά 'ταν ἐξαρχῆς ἀφιερωμένο στ' ὄνομα τῆς

Τυπεραγίας Θεοτόκου;

Τό μοναστήρι, πολύ κοντά στό ρωμαϊκό παρεβρίο παρακλάδι τής Viae Egnatiae πού όδηγουσε στό Διδυμότειχον, τήν Αδριανούπολιν και διασχίζοντας τήν ἐπαρχία τοῦ Αἰμιμόντου ἔφτανε ώς τήν Ιστρία και τή Δακία, ἀλλά και σέ ἄμεση γειτνίαση μέ τό ιουστινιάνειο φρούριο τής Γκίμπερνας, τή Μονή τής Παναγίας Κοσμοσώτειρας στή Βήρα και τήν Τραϊανούπολιν, ἀποτελοῦσε μοναδική εὐκαιρία γιά μόνωση και θέωση. Ταυτόχρονα προσέφερε θαλπωρή στούς προσκυνητές και τούς ξεδιψούσε μέ τόν θεῖο λόγο...

Ἐλάχιστα σπαραγμάτα εύρημάτων και ἀναφορῶν γιά τή Μονή και τή γύρω περιοχή μποροῦν νά στηρίξουν σήμερα τήν ύπόθεση ὑπαρξής της κατά τά βυζαντινά ἥ πρώιμα μεταβυζαντινά χρόνια. Ὁπως γιά παράδειγμα ἔνα ἀγνωστῆς προέλευσης τμῆμα μεσοβυζαντινοῦ θωρακίου μέ παράσταση παγονιοῦ, ἀποδομένου μέ ἐπιπεδόγλυφη τεχνική πού σέ β' χρήση ἀξιοποιήθηκε ώς κατῶφλι εἰσόδου και φυλάσσεται σήμερα στό Καθολικό. Μία θραυσμένη μαρμάρινη βάση ἀπό μανουάλι πού χρονολογεῖται στή β' περίοδο τής ὀθωμανοκρατίας και ἀποδεικνύει διαρκή παρουσία στόν χῶρο. Και μία μνεία τῶν μέσων τοῦ 17ου αἰώνα γιά τό χωρίον τής

Μεσοβυζαντινό θωράκιο

Δαδιᾶς και τήν περιοχή της μέ ἀφορμή τό θεσμό τής ἐξαρχίας. Ὁτι δηλαδή δυό χωριά τής Θράκης, «Δαδιᾶς λεγόμενα», ἀποσπάστηκαν τό 1653 ἀπό τόν Μητροπολίτη Διδυμότειχου Παφνούτιο (1587, 1590, 1597), γιά τόν όποιο

«έλέγετο ὅτι ἐξωμόσατο», και ἐντάχθηκαν στήν ἀπό τό 1651 ἐξαρχία Μαρωνείας. Μία μαρτυρία πώς τό Καθολικό στίς σημερινές του διαστάσεις

«ἀνεκανισθη ἡγουμενεύοντος τοῦ ἵερομονάχου χατζῆ – Αθανασίου Ἀγιοταφίτου τοῦ ἐκ Διδυμότειχου» γύρω στά 1840 στή θέση ἐνός παλαιότερου παρεκκλησίου. Ἀλλη μιά μαρτυρία, τέλος, γιά δυό – τρεῖς, χαμένες σήμερα, ἐπιγραφές: σέ κάποια κρήνη ἔξω ἀπό τόν περίβολο τής Μονῆς, μία ἀφιερωτική ἐπιγραφή

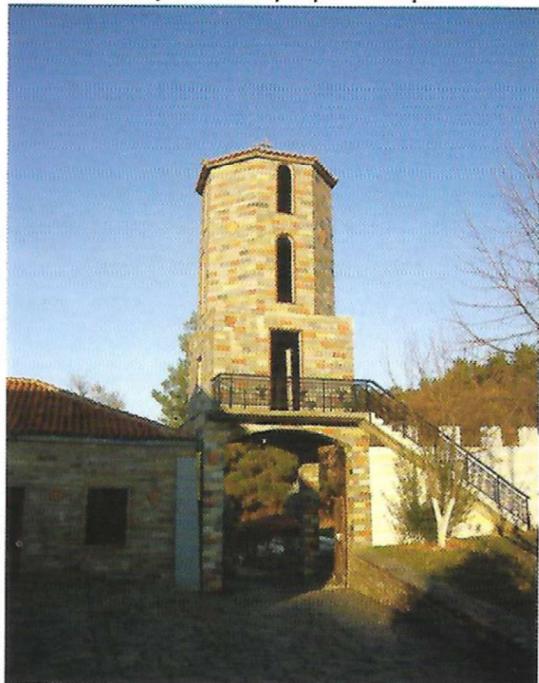
τῆς συντεχνίας τῶν «μαϊστόρων τσιφτσίδων (=γεωργῶν)» τής περιοχῆς μέ ήμεροχρονολογία «1727 Μαΐου 3». Μία ἀλλη στή νότια πτέρυγα, γιά νά θυμίζει πώς χτίστηκε τό 1851 «δαπάνη τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἴπποκόμου Ἀποστόλη Μανόλη ἀπό Κωστῆ» (=Serem [Meriç], στήν ἀντίπερα ὅχθη τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου, ἀπέναντι ἀπό τό Διδυμότειχο). Καί μία λαξευμένη χρονολογία «1842» σέ λίθινη πλάκα κάπου στό Καθολικό...

Ἡ Μονή, ἀφιερωμένη στό Γενέσιο τής Θεοτόκου, πανηγυρίζει στίς 8 Σεπτεμβρίου. Καθ' ὅλη τήν περίοδο τής ίστορίας της ύπαγόταν στή Μητρόπολη Διδυμότειχου και λειτουργοῦσε ώς ἀνδρῶα μονή. Κατά καιρούς δύμας, λόγω χρεῶν και ἀδυναμίας συντήρησής της, ἐπινοικιαζόταν μέ συμβολικό ἀντίτιμο και γιά μικρό χρονικό διάστημα ἔως δέκα ἑτάν, ἀλλοτε στή Μονή Αγίου Παύλου τοῦ Αγίου Όρους, ἀλλοτε σέ Ιβηρίτες ἥ ἀλλούς ἀγιορείτες ἰερομονάχους κι ἀλλοτε πάλι τήν ἐπιτρόπευσή της ἀναλάμβαναν κληρικοί ἥ ἐξέχοντα πρόσωπα ἀπό τό Διδυμότειχο, τό Σουφλί, τή Δαδιά, τήν Κορνοφωλιά, τις Φέρες και τό Κιουπλί (Küplü). Μάλιστα τό 1908 μέ ἐνέργει-

Βάση ἀπό μανούάλι

ες τοῦ τότε Μητροπολίτη Διδυμοτείχου κυροῦ Φιλαρέτου ή Μονή ύπτιχθη στή Δημογεροντία Σουφλίου. Τό 1912 ἀτακτες τουρκικές ὁμάδες, γιά νά ἐκδικηθοῦν τή σφαγή πού ἔγινε ἀπό Έλληνες και Βούλγαρους στό γειτονικό παρέβριο τουρκικό χωριό Edeköy, ἀνατίναξαν τό Καθολικό και ἔξεδίωξαν τόν ἡγούμενό της, ό όποιος ὅμως ἐπέστρεψε ξανά τό 1920, ώς τή διάλυση τῆς Μονῆς, τό 1926.

Τό κωδωνοστάσιο και ή εἴσοδος στόν περίβολο τῆς Μονῆς

Η είσοδος πρός τόν περίβολο τῆς Μονῆς βρίσκεται στά νότια και είναι συμφυής μέ τριώροφο κωδωνοστάσιο.

Η βόρεια πτέρυγα τῆς Μονῆς κατά τή δεκαετία τοῦ 1930

Η παλαιά βορειοανατολική πτέρυγα φέρεται νά οίκοδομήθηκε τό 1834 ἀπό τόν πρώτο γνωστό ἡγούμενο, τόν πάπα-Βενέδικτο Ζούμα, ή δέ νότια τό 1851.

Πανηγύρι στή Μονή γύρω στά 1930. Διακρίνεται η νότια πτέρυγα

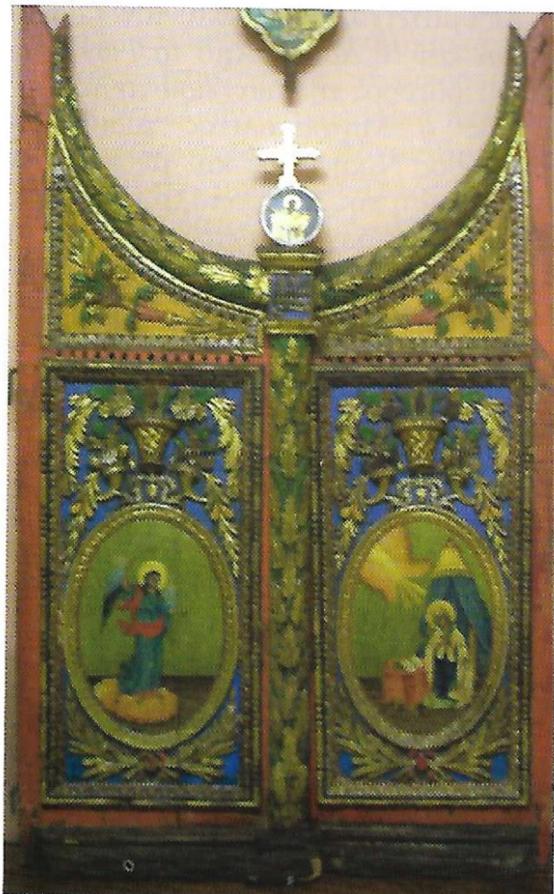
Σήμερα σώζονται μόνο ἓνα τμῆμα τῆς βόρειας και ή νότια πτέρυγα. Τό εὐρύχωρο Καθολικό, κτίσμα τῶν μέσων τοῦ 19ου αἰώνα, στήν ἀρχική μορφή του ἦταν μιά τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική μέ τρίπλευρη ἀψίδα

Η εικόνα τοῦ Ἅγιον Γεωργίου

στά ἀνατολικά καί νάρθηκα στά δυτικά, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τὸν εὐρέως διαδεδομένο τύπο ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν περιοχή. Η ἀνατίναξή του ὅμως εἶχε ως ἀποτέλεσμα νά καταστραφεῖ ὀλοσχερῶς τὸ ἐσωτερικό καί ἡ ξυλοστέγη του. Μόνον οἱ συμπαγεῖς λιθό-

φή στά ἑλληνικά καί τά τουρκικά, ἀφιέρωμα τοῦ μπεκτασῆ Χαλήλ ἄγα, ἐνός λήσταρχου ἀπό τὸ Καρατζά Άλικιοῦ (=Δάφνη Ἐλαφοχωρίου), φιλοτεχνημένη στά 1858 ἀπό τὸν ἔξαίρετο ἀδριανούπολιτη ζωγράφο Δημήτριο Βασιλείου. Διασώθηκαν καί τά ἔξαιρετικῆς τέ-

Tá Βημόθυρα

κτιστοι μέ καλοδουλεμένες πέτρες καί γωνιόλιθους τοῖχοι κρατήθηκαν ὀλόρθοι, γιά νά φανερώνουν τίς ἀρχικές διαστάσεις τοῦ Καθολικοῦ. Κάπου δεκαπέντε εἰκόνες τῆς περιόδου 1818–1858 διασώθηκαν ἀπό τὸ μένος τῆς καταστροφῆς χάρη στὸ φιλότιμο μοναχῶν καί πιστῶν. Μία ἀπ' αὐτές κι ἡ θαυματουργικά φανερωμένη εἰκόνα τῆς Παναγίας πού κοσμεῖ ως σήμερα τὸ Καθολικό. Ἀλλη μία, τοῦ Ἀγίου Γεωργίου δρακοντοκτόνου μέ δίγλωσση ἐπιγρα-

Ἡ ὑπογραφή τοῦ μαστρού-Σταμάτη

χνης ξυλόγλυπτα βημόθυρα τοῦ 1856, τά μοναδικά μέλη ἀπό τὸ κατεστραμμένο ξυλόγλυπτο τέμπλο. Φέρουν μάλιστα τήν ὑπογραφή τοῦ σπουδαίου μαδυτιανοῦ μάστορα Σταμάτη ταλιαδούρου: «1856/Ἄγονύστον 10/μαστρού Σταμάτις μαδίτον». Ἐργο του ἵσως καί ἔνα ἐπιμελημένο ξυλόγλυπτο ἔξαπλευρο ἀρτοφόριο τῶν ἴδιων χρόνων. Διασώθηκε κι ὅτι ἄλλο μποροῦσε νά κουβαληθεῖ μέ τά χέρια. Ὄλα μεταφερμένα σήμερα γιά λόγους ἀσφαλείας στὸ Ἐκκλησιαστικό Μουσεῖο τῆς Μητροπόλεως, κάτω ἀπό τὸν περικαλλῆ ναό τῆς Παναγίας Ἐλευθερωτριας Διδυμοτείχου. Κι αὐτή ἡ οὐκοδομική δραστηριότητα καί τά σωζόμενα καλλιτε-

Τό Άρτοφόρω

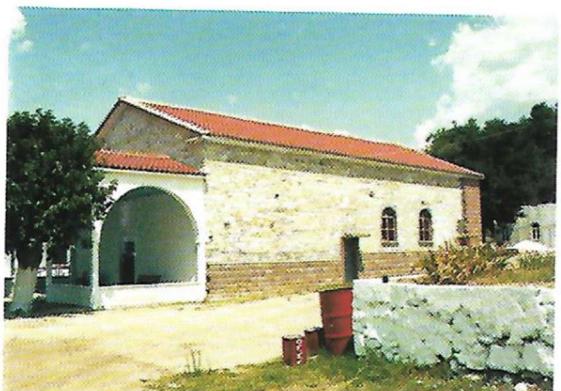
χνήματα, ὅλα καμωμένα μέ μεράκι και ἀπλοχεριά – λόγω ἵσως και τῶν εὐνοϊκῶν διατάξεων τοῦ Τανζίμάτ – τί ἄλλο μποροῦν νά φανερώνουν στ' ἀλήθεια, παρά μία περίοδο ἀνθησης και οἰκονομικῆς εὐρωστίας τῆς Μονῆς κατά τά μέσα τοῦ 19ου αἰώνα;

Μετά τήν ύπογραφή τῆς Συνθήκης τοῦ Neuilly (14/27 Νοεμβρίου

1919) και τήν παγιοποίηση τῶν συνόδων, ἐπέστρεψε ὁ ἡγούμενος κι ἀρχισαν οἱ πρῶτες ἐργασίες ἀποκατάστασης. Τό 1921 οἰκοδομήθηκε ἡ ἀνοικτή στοά στά δυτικά, ὅπου γίνονταν Λειτουργίες τρεῖς ἡ τέσσερεις φορές ἐτησίως. Στά μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1930, χάρη στό φιλότιμο τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, πραγματοποιήθηκε ἐκτεταμένη ἀνακατασκευή τοῦ Καθολικοῦ και ἀπό τρίκλιτη βασιλική διαμορφώθηκε σέ ὁρθογώνια, μονόχωρη, ξυλόστεγη αἴθουσα. Κατά τό 1959–1960, μέ ἐνέργειες τοῦ τότε Μητροπολίτου κυροῦ Κωνσταντίνου και μέ Υπουργικές Αποφάσεις, ἀνασυστάθηκε ἡ Μονή και διορίστηκε τυπικά ἡγούμενος, ἔως και τήν κοίμησή του τό 1974, ὁ Αρχιμανδρίτης π. Σπυρίδων Στογιάννος, ὁ ὅποιος ἦταν και ἐφημέριος του Άγ. Αθανασίου Σουφλίου. Μάλιστα, ἀπό τό 1962 ἀρχισαν νά φιλοξενοῦνται στόν χῶρο τοῦ Μοναστηριοῦ οἱ μαθητικές κατασκηνώσεις τῆς Μητροπόλεως μέ ύπενθυνο τόν Αρχιμανδρίτη π. Παῦλο Καββαδία.

Από τό 1974, λόγω τῆς Ἐπιστράτευσης, και ὡς τό 1995, παραχωρήθηκε ἡ χρήση τῆς Μονῆς στόν στρατό, προκει-

μένου νά λειτουργήσει ὡς στρατόπεδο. Σ' αὐτή τήν περίοδο ἀνοικοδομήθηκε τμῆμα τῆς σημερινῆς βόρειας πτέρυγας και ἡ Τράπεζα. Τό 1981 μέ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτου κυροῦ Αγαθαγγέλου δοιάστηκε ἡ «Διαχειριστική Έπιτροπή τῆς Ιερᾶς Μονῆς Δαδιάς» ἀποτελούμενη ἀπό ἄξιους ιερεῖς και λαϊκούς ἀπό τό Διδυμότειχο, τό Σουφλί, τήν Κορνοφωλιά και τή Δαδιά. Από τό 1989 ἀνέλαβε Πρόεδρος τῆς Διαχειριστικῆς Έπιτροπῆς ὁ Μητροπολίτης Διδυμοτείχου κυρός Νικηφόρος και μέ συγχρηματοδότηση τῆς Μητροπόλεως και τοῦ κοινοτικοῦ προγράμματος LEADER II (1996 – 2001) πραγματοποιήθηκαν ἐκτεταμένες ἐπεμβάσεις στό Καθολικό: οἱ

Ἄποψη τοῦ Καθολικοῦ κατά τή διάρκεια τῶν ἐργασιῶν (1997)

λιθόκτιστοι τοῖχοι του ἐπικαλύφθηκαν μέ ἐναλλασσόμενες σειρές ἀπό λεπτές στρώσεις πλακοειδῶν λίθων και πλίνθων, γιά νά δώσουν τήν ἐντύπωση πώς

Ἄποψη τοῦ Καθολικοῦ και τοῦ Ήγδυμενείου

πρόκειται γιά μεσοβυζαντινό κτίσμα. Παράλληλα, έγιναν μερικές τοιχογραφίες στό έσωτερικό του (1998 – 1999) και άνακαινίστηκε τό Ήγουμενείο καί ή νότια πτέρυγα τής Μονῆς, ή όποια λειτουργεῖ ως ξενώνας. Οι έξωτερικοί τοίχοι της, όπως και αύτοί του κωδωνοστασίου έπικαλύφθηκαν μέση σχιστόλιθους και κεραμικά κοσμήματα κατά τόπους. Ταυτόχρονα, άνοικοδομήθηκε έκ δεμελίων ή άνατολική πτέρυγα, όπου βρίσκονται τό Αρχονταρίκι και τά κελιά τῶν μοναχῶν. Τέλος, άκολουθησε πλακόστρωση τῆς αὐλῆς. Τήν περίοδο 2002–2009 ύπευθυνος τῆς Μονῆς ύπηρξε ο Αρχιμανδρίτης π. Νικηφόρος Ζαμπουνίδης, έφημέριος τώρα τοῦ Αγ. Ιωάννου Βατάτζη στό Διδυμότειχο.

Η Άδελφότητα τῆς Μονῆς

Σήμερα, ο Μητροπολίτης μας κ.κ. Δαμασκηνός, συνεχίζοντας τό εργο τῶν προκατόχων του, φιλοπονεῖ και μεριμνᾶ ἀοκνα γιά τήν ἐπάνδρωση και συντήρηση τῆς Μονῆς. Από τόν Απρίλιο τοῦ 2010 ἔως τό καλοκαίρι τοῦ 2011 δριστεί Πρόεδρο τῆς Διαχειριστικῆς Έπιτροπῆς τόν Πρωτοπρεσβύτερο π. Σταμάτιο Αύτζιόγλου, Αρχιερατικό Έπιτροπο Σουφλίου, ο όποιος εἶχε διετέλεσε και προηγουμένως μέλος τῆς Διαχειριστικῆς Έπιτροπῆς τῆς Μονῆς κατά τά ἔτη 1982–1989. Τόν Φεβρουάριο τοῦ 2011 δημοσιεύτηκε ο «Ἐσωτερικός Κανονισμός τῆς Ιερᾶς Ανδρῶν Κοινοβιακῆς Μονῆς Γενεσίου τῆς Θεο-

Η θαυματουργός εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Δαδιάς, ἐφέστιος τῆς Ιερᾶς Μονῆς

τόκου Δαδιάς τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Όρεστιάδος και Σουφλίου». Τήν 18η Αύγουστου, γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐξελέγη ισόβιος Ήγουμενος τῆς Μονῆς ο Αρχιμανδρίτης Ἐλπιδοφόρος Λημναῖος, ο όποιος ήδη ἐγκαταβιοὶ στό Μοναστῆρι άπό τόν Φεβρουάριο τοῦ 2010. Τήν 8η Σεπτεμβρίου 2011, ἀνήμερα στό πανηγύρι τῆς Μονῆς, ἔγινε και ἐπίσημα ή ἐνθρόνιση τοῦ νέου Ήγουμένου, παρουσία τῶν τοπικῶν ἀρχῶν και πλήθους κόσμου. Στό Μοναστῆρι τῆς Δαδιάς σήμερα ἐγκαταβιοὶ ὀλιγομελής Αδελφότητα και είναι ἐγγεγραμμένοι όλοι οἱ ἄγαμοι κληρικοί τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Όρεστιάδος και Σουφλίου. Επιπλέον, ἀπό τό καλοκαίρι τοῦ 2010, φιλοξενοῦνται και πάλι οἱ μαθητικές κατασκηνώσεις τῆς Μητροπόλεως μέση ύπευθυνο τόν Πρωτοπρεσβύτερο π. Αθανάσιο Δανάκη.

*
ΗΓΟΥΜΕΝΟΙ & ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

1. Αρχιμανδρίτης Χατζή π. Βενέδικτος Ζούμας (1828-1836)
2. Χατζή Άγαπιος [ή μήπως Αθανάσιος Άγιοταφίτης] (1836-1843)
3. Μοναχός Παντελεήμων
4. Προκόπιος (1847-1863)
5. Τερομόναχος Ζαχαρίας (1863-1864)
6. Αρχιμανδρίτης Ιάκωβος Καβάσιλας, Πρωτοσύγκελλος, (1867-1869)
7. Οἰκονόμος π. Παναγιώτης Τυρῆς (1869)
8. Τερομόναχος Αβέρκιος (1872)
9. Τερομόναχος Φίλιππος (1878)
10. Ήγούμενος Πολύκαρπος (1878-1886)
11. Οἰκονόμος π. Πασχάλης (1886-1889)
12. Οἰκονόμος Πρωτόπαπας π. Πασχάλης Παπασιλέκας (1889-1890)
13. Οἰκονόμος π. Ιωάννης Παπαδόπουλος (1890-1891)
14. Τερομόναχος π. Αθανάσιος Ιβηρίτης (1891-1904)
15. Οἰκονόμος π. Παναγιώτης (1904-1906)
16. Οἰκονόμος π. Σωτήριος (1907-1908)
17. Τεροδιάκονος Σπυρίδων (1908-1910) & π. Κλεώπας (+1908), Ιβηρίτες
18. Οἰκονόμος π. Ιωάννης Μαργαζίδης (1910-1913, 1920-1926)
19. 1926-1959: ή Μονή συγκαταλέγεται στίς έγκαταλελειμμένες
20. Ήγούμενος Αρχιμανδρίτης π. Σπυρίδων Στογιάννος (1959-1974). Μέλη του ήγουμενοσυμβουλίου: Οἰκονόμος π. Νικόλαος Κατσούρης καί π. Ιωάννης Πεταλᾶς (1959-1967), π. Γεώργιος Παπαγεωργίου καί π. Ιωάννης Πεταλᾶς (1973). Υπεύθυνος κατασκηνώσεων: Αρχιμανδρίτης π. Παῦλος Καββαδίας (1962 κ.έ.)
21. Διαχειριστική Έπιτροπή Τερᾶς Μονῆς: Τερομόναχος π. Κάλλιστος Μακαραζής, Πρόεδρος, π. Απόστολος Λυγούδης, Γραμματεύς, Οἰκονόμος π. Σταμάτιος Αύτζιόγλου, ταμίας (1982)
22. Διαχειριστική Έπιτροπή Τερᾶς Μονῆς: Τερομόναχος π. Κάλλιστος Μακαραζής, Πρόεδρος, Τεροδιάκονος π. Αντώνιος Παπαθανασίου, Γραμματεύς, Οἰκονόμος π. Σταμάτιος Αύτζιόγλου, ταμίας (1983)
23. Διαχειριστική Έπιτροπή Τερᾶς Μονῆς: Πρόεδρος Τεροδιάκονος π. Αντώνιος Παπαθανασίου, Οἰκονόμος π. Σταμάτιος Αύτζιόγλου, π. Απόστολος Λυγούδης, π. Έλευθέριος Φεΐμης, κ. Αθανάσιος Παπάζογλου, ύπαλληλος τής Μητροπόλεως (1984)
24. Διαχειριστική Έπιτροπή Τερᾶς Μονῆς: Αρχιμανδρίτης π. Αντώνιος Παπαθανασίου, Πρόεδρος, Οἰκονόμος π. Σταμάτιος Αύτζιόγλου, π. Απόστολος Λυγούδης, π. Ηλίας Δεμερτζής, κ. Κυριάκος Κυριακούδης, κ. Δημήτριος Καλόγερος (1985)
25. Διαχειριστική Έπιτροπή Τερᾶς Μονῆς: Αρχιμανδρίτης π. Αντώνιος Παπαθανασίου, Πρόεδρος, Οἰκονόμος π. Σταμάτιος Αύτζιόγλου, π. Απόστολος Λιγούδης (1985-1989)
26. Πρόεδρος Διαχειριστικής Έπιτροπής Μητροπολίτης κυρός Νικηφόρος (1989-2002)
27. Αρχιμανδρίτης π. Νικηφόρος Ζαμπουνίδης (2002-2009)
28. Πρόεδρος Διαχειριστικής Έπιτροπής Πρωτοπρεσβύτερος π. Σταμάτιος Αύτζιόγλου (2010-2011)
29. Ήγούμενος Αρχιμανδρίτης π. Ελπιδοφόρος Λημναῖος (2011-)

«ΤΟ ΣΟΥΣΑΜΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ»

Κάποτε στήν Ιερά Μονή Γενεσίου τῆς Παναγίας στή Δαδιά οἱ μοναχοὶ ἔσπερναν σουσάμι. Ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νά χαλάσει ὁ καιρός καὶ νά βρέξει, οἱ μοναχοὶ συνέχισαν νά σπέρνουν, παρόλο πού ἦταν Κυριακή. Ή σπορά ἔγινε κανονικά καὶ πράγματι μετά τήν ὀλοκλήρωσή της ἄρχισε νά βρέχει.

Τό σουσάμι μεγάλωνε καὶ μάλιστα «τό σουσάμι τῆς Κυριακῆς», ὅπως τό ὄνομασαν, γινόταν διπλάσιο καὶ δυνατότερο σέ σχέση μέ τό σουσάμι πού σπάρθηκε τίς προηγούμενες μέρες, τό ὅποιο δυστυχῶς ἦταν ἀδύναμο καὶ καχεκτικό.

Οἱ μοναχοὶ καμάρωναν γιά τό «σουσάμι τῆς Κυριακῆς» καὶ ἦταν εὐχαριστημένοι μέ τήν πρόσοδό του. Υπολόγιζαν μάλιστα πώς ἀπό τήν ἀξιοποίησή του θά εἶχαν σουσάμι καὶ σησαμέλαιο γιά πολύ καιρό, ἀλλά καὶ πιθανόν κάποια κέρδη ἀπό τήν πώλησή του πού θά τά ἀξιοποιοῦσαν γιά τή συντήρηση τοῦ μοναστηριοῦ.

“Οταν ἔφτασε ὁ καιρός τῆς συγκομιδῆς, θέρισαν τό σουσάμι καὶ τό τοποθέτησαν σέ κατσούλες [θημωνιές] γιά νά ξεραθεῖ. Πρίν προλάβουν νά τό τινάξουν καὶ νά συγκεντρώσουν τούς σπόρους του, ἀπό ἄγνωστη αἰτία ξέσπασε φωτιά, ἡ ὅποια ὅμως κατέκαψε μόνο τό «σουσάμι τῆς Κυριακῆς», ἐνῶ τό ὑπόλοιπο σουσάμι ἔμεινε ἀνέπαφο. Τό θαυμαστό αὐτό γεγονός, πού ἔλαβε χώρα στά τέλη περίπου τοῦ 19ου αἰώνα, ἀμέσως διαδόθηκε στούς προσκυνητές καὶ τούς κατοίκους τῶν γύρω περιοχῶν. Κι ἦταν εὐλογη ἡ ἀπορία ὅλων πώς ἡ φωτιά δέν εἶχε καταστρέψει ὅλο τό σουσάμι, ἀλλά θαυματουργικά σταμάτησε μόνο ἀφοῦ κατέκαψε καὶ τό τελευταῖο σπυρί ἀπό τό «σουσάμι τῆς Κυριακῆς».

Πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Κουντουράκης
Αλεξανδρούπολη

